SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1028

av Alexander Christiansson (SD)

Bristen på deltidsbrandmän

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över deltidsbrandmännens arbetsvillkor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa bättre förutsättningar för nyrekrytering av deltidsbrandmän och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan Rysslands anfallskrig mot Ukraina har debatten om Sveriges beredskap i krig och kristid blivit alltmer aktuell. En debatt som är välkommen då tidigare regeringar medvetet nedmonterat den svenska beredskapen under lång tid.

Den nuvarande regeringen genomför tillsammans med Sverigedemokraterna förändringar för att upprusta och förbereda Sveriges beredskap för både fredstider och för framtida katastrofer. Det är bra, men mer måste göras för att säkra samhällstryggheten.

Räddningstjänstpersonal i beredskap (RIB), även kallat deltidsbrandmän, utgör en majoritet av räddningstjänstens personal. Det är kompetent och utbildad personal som säkrar landets trygghet genom att vara tillgänglig och genom jourpass se till att medborgare alltid kan få hjälp om olyckan är framme.

Bristen på deltidsbrandmän är ett allvarligt problem som länge påtalats och något som ska tas på stort allvar, då vi annars riskerar skörda allvarliga konsekvenser genom en försämrad beredskap och försenade räddningsinsatser som kan kosta liv. Inte minst på landsbygden där bristen på ambulanser är mycket stor och det oftast är räddningstjänsten som med deltidsbrandmän gör en första insats även vid sjukvårdslarm.

Enligt undersökningar finns det stora brister där räddningstjänsterna inte klarar av att kontinuerligt upprätthålla den beslutade beredskapen. Det bekräftas också av MSB som menar att många räddningstjänster runt om i Sverige har problem med att upprätthålla beredskapen genom den årliga tillsyn som MSB gör av kommunerna utifrån lagen om skydd mot olyckor (LSO).

Det är mycket angeläget ur beredskapssynpunkt att förbättra förutsättningarna för räddningstjänsten att kunna behålla nuvarande personal och kunna rekrytera nya deltidsbrandmän. Förbättrade anställningsvillkor och förenklade möjligheter att ta tjänst som deltidsbrandman bör därför ses över. Kommunen har naturligtvis det huvudsakliga ansvaret för anställningsvillkoren men staten bör också utreda möjligheten att göra det mer attraktivt och lättare att tjänstgöra. Som en del i arbetet bör regeringen se över möjligheten att ge myndigheten i uppdrag att i samverkan med andra centrala aktörer såsom Brandmännens Riksförbund, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt Kommunal för att motverka bristen på räddningspersonal i beredskap.

Det ska löna sig att ingå i beredskapsarbetet. Med tanke på den betydelse våra deltidsbrandmän utgör för medborgarnas trygghet bör regeringen överväga möjligheten till skattelättnader, vilket kan vara ett sätt att öka motivationen att ta tjänst som deltidsbrandman.

I Sverige har politiker, nämndemän och värnpliktiga rätt till tjänstledighet för att fullfölja sina uppdrag. Att införa samma rättighet för deltidsbrandmän skulle vara ett sätt att skapa bättre rekryteringsförutsättningar. Dock måste arbetsgivarens situation tas i beaktande då det kan vara svårt att både kortsiktig och långsiktig planera sin verksamhet. Regeringen bör därför utreda hur arbetsgivare kan få bättre förutsättningar

för att avvara personal som vill ingå i beredskapsarbetet. Ett förslag skulle kunna vara att slopa arbetsgivaravgiften för de tjänstgörande deltidsbrandmän som har uppdraget som bisyssla.

Alexander Christiansson (SD)